

KÁVÉESOK LAPJA

VI. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

19. szám

Kiadó és lapfajladonos:
A Budapesti Kávésok IpartestületeFelelős szerkesztő:
Dr. Havas NándorSzerkesztő:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy televre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Megjelenik:
minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. III. em. 17. Telefon: József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest V. u. 11. Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Új helység új munka

Intim családi ünnepség keretében avattuk fel testületünk új székházát és adtuk kifejezést testületünk elnöke iránt érzett szeretetünknek és nagyrabecsülésünknek.

Az ünnepség részleteiről másutt adunk számot. E helyen azokkal a gondolatokkal és reflexiókkal foglalkozunk, amelyek az új helyiség felavatása alkalmából szinte önkéntelenül adódnak.

Új és nagyobb helyiség — újabb és nagyobb munkát jelentenek. Azt jelenti, hogy az idők és viszonyok állandóan újabb feladatokat rónak az érdekképviseletre. A régi boldog békeidőkben a régi ipartársulat voltaképp kedvező baráti találkozóhely volt, ahol napi egy-két órán át vitatták iparunk ügyeit-bajait. Voltak szép sikerek és eredmények kétségtelelenül, de volt hozzá idő és alkalom bőségesen. Egy-egy kérdés hosszú időn át volt napirenden, existenciális problémák — legalább a szó mai értelmében — alig voltak.

Ha ipartársulatunk régi könyveit olvassuk, az állításunkat számtalan példával igazolhatjuk.

Ily körülmények mellett az akkori vezetőségeknek sokkal könnyebb volt feladatukat jól betölteni. Ez nem jelenti azt, mintha az ő munkásságuk kevésbé értékes lett volna, mert ebben az időben az ipari tevékenység javarésze magán az üzemekre esett. Ez a bennünket megelőző generáció fejlesztette ki a mai kávéipart, teremtette meg a nagyot kavázházakat és alapította meg a budapesti kávéház híreit.

Igaz ugyan az is, hogy akkoriban a gazdasági viszonyok jobbak, az ipari tevékenység szabadabb és könnyedebb volt, úgy hogy könnyű volt a gazdasági és közigazgatási kérdéseket kikapcsolni. Az adó mindig sok volt, a világitás drága, a konkurrencia éles, ezek a kérdések adták meg a munka gerincét a kulturális és szociális kérdések mellett. Emellett igen nagy jelentőségű és értékes alkotás hirdeti előző vezetőségeink rátermettségét: ipartestületi székházunk, melynek első emeleti helyiségében most kezdjük meg iparunk történetének új korszakát.

Ma sajnos más időkért élünk. Annak ellenére, hogy a világháború idestova egy évtizede véget ért, és a megbolygatott gazdasági viszonyok lassan normális medrükbe léptek, az ipartestület munkaköre mindjobban kiszélesedett. Alig van az iparüzésnek egy-egy fázisa, amely egyik vagy másik vonatkozásában ne tartoznék a testület ingerenciája alá. Tanoncképzés, segédke képzése, iparüzés felteleminek megállapítása, gazdasági kérdések, munkaközvetítés, ár és konkurrencia problémái, a sokféle adók ügyei, sőt újabbban már a tisztességtelen verseny ügyei tartoznak a testület gondoskodása alá.

Ez elmondva nagyon rövid, a valóságban állandó munkásságot, intenzív készenléletet jelent. Nemcsak a teljesen kiépített adminisztráció van rendszeres munkával ellátva, de a tiszteletbeli állásokat betöltő vezetőség is alaposan kivési részét a munkából.

Az elnökség és a vezetők munkája nem tisz-

tán irányításból és vezetésből áll, de széleskörű személyes tevékenységből, ami sokszor a magánérdekek rovására eső áldozatot és az egyéni érdekek elhanyagolását jelenti.

És mindenki szívesen meghozza az áldozatot, amikor az ipar érdekeinek előmozdításáról van szó.

Új műhelyt nyitottunk, a szeretet és barátság jegyében.

Szinte önkéntelenül azt látjuk bizonyítva, hogy jó és eredményes munkát csak kölcsönös barátsággal és megértéssel végezhetünk.

Nehéz és súlyos viszonyok között a régi feladatok tömege és új meg új kérdések túlulnak elénk. A magunk és existenciánk érdekében foglalkoznunk kell azokkal. Eredményt azonban csak akkor érhetünk el, ha összefogva, szilárd akarással dolgozunk a jobb, reményteljesebb jövő munkáján.

Helységavatás — arcképleleplezés

— 1930. szeptember 25. —

Ünnepi hangulaiban és ünnepi keretben kezdte meg a Budapesti Kávésok Ipartestülete 1930—31. évi munkásságát. Az intim, szinte családi körben megtartott ünnepség a munka megbeszélését jelentette, az eddig elévített sikeres eredményekét és a jövő reményeit, melyeknek alkotója és vezetője az ipartestület agilis és fáradhatatlan elnöke: *Mészáros Győző*.

A szeretet és megbeszélés spontán megnyitkozásoképp festették meg a testület tagjai *Mészáros Győző* arcképét a jelen generáció példaadásául és a jövő nemzedék megemlékezéséül.

Az ünnepség részleteiről a következőket jelentjük:

Az ipartestületi új tanásterem virágos, növénydíszes keretben fogadta a nagy számban megjelent vendégeket.

A főpolgármester képviselőjében dr. *Némethy főjegyző*, a polgármester képviselőjében: dr. *Szlovák Pál* főjegyző, a kereskedelmi és iparkamara részéről: *Nagy Antal* alelnök, dr. *Moór Jenő* titkár, az Országos Ipar-egyesület részéről: dr. *Naményi Ernő* igazgató, az Ipartestületek Országos Szövetsége részéről: *Füredi Lajos* tb. igazgató, a Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete részéről: *Gundel Károly*, a Hentesipartestület részéről: *Bittner János* elnök, a Cukrászipartestület részéről: *Speller Henrik* elnök vezetésével háromtagú küldöttség, a Kávémérők és Kifőzők Ipartársulata nevében: *Wirth Zsigmond* elnök, *Kucsera Mihály* titkár, az Országos Vendéglős Egyesület részéről *Pösch Gyula* titkár, *Mészáros Győző* elnök neje és leányai, *Bánó Dezső* kormányfőtanácsos és még sokan jelentek meg.

Az ünnepi ülést *Gál Arnold* alelnök nyitotta meg, aki utalva a nap programjára, melegen üdvözölte a megjelent vendégeket és tagokat. Majd *Hajós, Lissauer, Pallai és Neufeld* testületi tagokból álló küldöttséget küldött ki, hogy az elnököt az ülésbe hívják meg.

Az elnököt terembe lépésekor zajos, hosszas taps fogadta.

Az ünnepi beszédet *Tarján Vilmos* tartotta, aki személyes, remiszenciákat felidézve, méltatta az elnök érdemeit. A mult elnökei között is voltak kiváló egyéniségek — mondotta, — de azok tevékenysége inkább csak a reprezentálásban telt el, míg a mai nehéz gazdasági viszonyok között *Mészáros Győző*nek hatalmas szerep jutott, mert ő olyan judicium ember, aki a hatóságokkal mindig meg tudta és meg tudja érteni a kávéipar akarását. Beszéde végén leleplezte *Héjja Zoltán* festőművész sikerült munkáját, *Nagy Antal*, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara alelnöke, a kamara nevében, dr. *Naményi Ernő* igazgató az Országos Ipar-egyesület nevében, *Füredi Lajos* igazgató az Ipartestületek Országos Szövetsége nevében, *Bittner János* felsőházi tag a társipartestületek, *Pallai Miksa* a Kávésok Országos Szövetsége, *Walter Károly* főigazgató a kávé-szaktanonciskola nevében üdvözölték *Mészáros Győző*t.

A beszédek elhangzása után *Mészáros Győző* meghatottan válaszolt:

„Bizonyos elfogultság veszt rajta erőt, amikor az érdemein felül való ünneplésben részesült. Nem szívesen vette a kitüntetést, mert a mai viszonyok nem alkalmasak az ünneplésre, de kénytelen volt meghajolni baráti szeretetének megnyilvánulás előtt. *Tarján Vilmos* az, akivel az iskolapadokban együtt ült, élete pályáját és munkáját legjobban tudja megítélni. Ez egész élete folyamán az a törekvése volt, hogy igaz úton járjon és úgy barátainak és iparának hasznát és megbeszélését szerezzen.

Szomorú nehéz időkért élünk, a válság hullámai már iparunk hajóját csapkodják. Mindenkinek meg van a maga gondolja és baja. Annál becsesebb a megtiszteltetés, melyet barátai ez időben felé nyújtanak, mit a szeretet visszatükrözésének tekint.

A képet nem érdemei jutalmazásának tekint, hanem annak a törekvésnek, hogy az ipartestület teljessé kívánja tenni a nagynevű elődök történelmi sorozatát.

Erdemeket nem ismer, legfeljebb kötelességteljesítésről lehet szó. És ez a baráti bizalom és kitüntetés további serkentést jelent az előttünk álló nagy feladatokra.

Nagy munkánknál szükségünk volt megfelelő helyiségekre és az elődök munkáját azzal tetézzük be, hogy az ipartestület munkásságának megfelelő hajlékot alkossunk.

Programot adni szinte felesleges, súlyos és nehéz feladataink vannak. Még csak azt szeretné bejelenteni, hogy az ipartestület legközelebbi programjának azt tekintti, hogy a budapesti kávéipar elagottjainak és elszegényedettjeinek az ipartestület székházában meleg otthon teremten.

Az elnök szavait zajos taps és nagy tetszés fogadta, mely után főtitkár a főpolgármester, polgármester és Országos Kézműves Testület üdvözlőit jelentette be.

Ezután a vendégek a testület új helyiségeit tekintették meg és nagy elismeréssel nyilatkoztak azok célszerű, díszes berendezéséről.

A vendégek eltávazása után az előljárási tagjai visszamaradtak és kezdetét vette az

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyártmánya!

BUDAPESTI
Telefon: József 462—63
462—64
462—65
323—07

KÖZPONTI ÁLTALÁNOS TEJCSARNOK

VII., ROTTENBILLER UCCA 31

A főváros kávéházai, szállodái és kávéméréseinek szállítója.
Törjás-osztály.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: József 338—91
346—68
350—16

Sürgőnyvím: „Közveti Budapest”

STEINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

Előjárósági ülés

Az előjárósági ülésen annak tagjai csaknem teljes számban részt vettek.

Megjelentek: *Mészáros Gy.* elnök, dr. Szlovák Pál iparhatósági biztos, Gál Arnold, Steuer Marcell, Szabó Samu, alelnökök, Pallai Miksa, Böhm Ferenc főpénztáros, dr. Strausz Vilmos ellenőr, Bodó Adolf, Szeiffert Antal, Gellért Zsigmond, Grosz Ödön, Gerő Ödön, Hajós Samu, Hebel Mihály, Horti Károly, Katona István, Koch Elemér, Klüber József, Lissauer Gyula, Németh Aladár, Neufeld Károly, Ottó Dezső, Propper Márton, Reiner István, Rónai Miklós, Szántó Béla, Tarján Vilmos, Weingruber Ignác, előjárósági tagok, dr. Havas Nándor főtitkár.

Elnök az ülést megnyitva a jegyzőkönyv hitelesítésére Bauer György és Grosz Ödön előjárósági tagokat kérte fel.

Az 1930. évi június 26-án tartott ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül helybenhagyatott.

Napirend előtt dr. Szlovák Pál iparhatósági biztos dr. Sipőcz Jenő polgármester elismerését és üdvözlését tolmácsolja. A polgármester úr nagyon jól ismeri az ipartestület érdemes elnökének és előjáróságának működését és a maga részéről mindent megtesz, hogy az ipar nehézhelyzetén könnyítsen. Üdvözli Mészáros elnököt a kartársi szeretet megnyilvánulása alkalmából. További munkájára Isten áldását kívánja.

Mészáros György elnök halásan köszöni a polgármester úr megtisztelő üdvözlését. Nem az első alkalom, hogy a polgármester úr jóakarata kifejezésre jut. Kéri az iparhatósági biztos urat, adja át a polgármester úr önméltóságának halás köszönetét és fejezze ki, hogy iparunk összes tagjai a tisztelt és szeretet érzésével vannak áthatva iránta.

Napirend előtt Tarján Vilmos egy új üzlet megnyitásával kapcsolatos híreszteléseket teszi szóvá, kérve az ipartestület elnökségének eljárását.

Gellért Zsigmond, Weingruber Ignác, Hajós Samu, Bodó Adolf, Steuer Marcell, Grosz Ödön felszólalásai után

elnök kijelenti, hogy az ügyben a kellő információk beszerzése után a szükséges lépéseket megteszi.

Elnök sajnálattal jelenti az ipartestület volt érdemes tagjának, Glöckner Mórénak, valamint Kuesera Mihály, a kávémérő ipartársulat titkára, nevének váratlan elhunytát. Az előjáróság részvétel csatlakozik az elnök által írásban kifejezett nyilatkozatokhoz.

Koranyi és Fröhlich cég egy zászlótartó rácsot, a Hacker és társa cég berendezési tárgyakat ajándékozott. Köszönettel vétettek tudomásul.

Ugyanek tudomásul vétettek a következő elnöki bejelentések:

A *Cigányzenészek Országos Egyesülete* megajándékozta választási eredményét közli. Az új vezetőséghez üdvözlő levél ment.

A *Szent István napon* megtartott iparosfelvonuláson az ipartestület a kapott felhívás ellenére jelentkezők hiánya miatt nem vehetett részt. Ugyanek ez ünnepségek alkalmával a zenélési záróra éjféltől 3 órában állapított meg.

Az 1930. évi járdafoglalási díjak jegyzékét

Alapított 1886-ban
Herzka, Halász és Berger
vas és rézbutor-gyár
Budapest, V., Lipót-körut 10.
Teljes kávéházi és szállodai berendezések.

a székesfőváros polgármestere megküldötte. Az ipartestületi munkaközvetítő június-augusztusi munkásságáról szóló jelentés iratába tételt.

Főtitkár jelenti, hogy a *társadalombiztosítási díjak* újabb beosztása tárgyában miniszteri rendelet jelent meg, mely az eddigi 10 rapibérossztyált 12-re emeli fel. Az új beosztásra vonatkozó tárgyalások a legközelebb meg fognak tartatni, mincképp eredményéről az ipartestület tagjait körlevélben fogjuk értesíteni. A *borraválókérdés* ügyében elnök közli, hogy hozzá intézett kérdésre és hírlapi polémia-ra kijelentette, hogy a mai viszonyok semmiféle rendszerváltozásra nem alkalmasak.

A *fagyaltárusítás* ügyében kiadott polgármesteri rendeletre az elnökség előterjesztéssel élt. Az olasz fagyaltárosok versenye ellen a kávémérő ipartársulat beadványt intézett a polgármester úrhoz, melyet az ipartestület is támogatott.

Elnök felolvastatja özv. Bródy Ignácé indítványát, melyben az újévi ajándékok megváltását a munkanélküliek javára, indítványozza.

Bauer György az újévi ajándékok megváltását a munkanélküliek javára, indítványozza. Tarján Vilmos a multban sem adott, a jövőben sem ad újévi ajándékot.

Grosz Ödön elfogadja Bródyé indítványát. Katona István rámutat, hogy már rendelések történtek és ezek visszavonása nehézségekkel jár.

Gellért Zsigmond felszólalása után Szántó Béla az indítvány elfogadását javasolja.

Szeiffert Antal hivatkozik arra, hogy ily határozat már sokszor hozott.

Elnök e kérdéssel kapcsolatosan egy ajánlatról tesz jelentést, mely szerint e kérdés áthidalásául — egyöntetű naptárak adásának ki, amelyek az ipartestület útján kerüljenek forgalomba.

Gál Arnold, Bauer György felszólalásai után az *előjáróság* elvben magáévá teszi Bródy Ignácé indítványát azzal, hogy az átmenet és a megtörtént rendelkezések lebonyolítása érdekében meghatalmazza az elnökséget, hogy az egyetemes naptárak megrendelése tekintetében tárgyalásokat folytasson.

Az *üzletvédelmi akció* tekintetében főtitkár jelenti, hogy a még április folyamán megindult akció befejezést még nem nyert. Elnök sürgetése folytán Lieber tanácsnok újabb közbelépést igért és értesülésünk szerint most már érdemi tárgyalások folynak. A Háztulajdonosok Országos Egyesületének felhívására az elnökség újabb kérdőíveket küldött ki, melynek mielőbbi visszaküldésére a tagokat felkérte.

Weingruber Ignác javasolja, hogy az esetleges engedmények utáni adókérdését is kérlelmezze az érdekeltség.

Katona István ez ügyben rendkívüli közgyűlés egybehívását javasolja.

Dr. Strausz Vilmos rámutat arra, hogy a kávéosk nem mernek a háziurakkal szemben

fellépni, éppen ezért a rendkívüli közgyűléstől nagy eredményt vár. A kérdés nyilvános hírlapi propagandáját célravezetőnek látta.

Grosz Ödön csatlakozik dr. Strausz indítványához. Kérjük fel az új népjóléti minisztert, vendeleti úton, mondja ki a boltbereknek kötelező leszállítást.

A vita befejeztével az előjáróság a rendkívüli közgyűlés egybehívását kimondja és annak határidejének kitűzését az elnökre bízza.

Elnök felolvastatja a székesfőváros főkapitányához intézett előterjesztést, melyben a kávéházi zenélésre vonatkozó szabályrendeleti pontok egységes értelmezését kéri. Helyesléssel vétettek tudomásul.

Ugyanek elnök jelenti, hogy a *kávéházi táncolás* megengedése ügyében újabb eljárást indít.

Lissauer Gyula a többi függő kérdést említi fel. A vendéglők éjjeli zárórájának meghosszabbítása, a vigalmi adó ügyében, valamint a villanyáram és a gáz árának leszállítása tárgyában újabb eljárást lát szükségesnek. Bizik

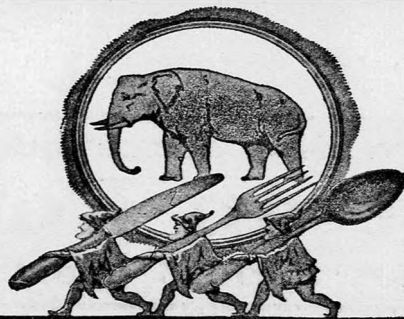
STAUFFER
sajtok vezetnek!

ELSŐ MAGYAR HYGIENIKUS PADLÓOLAJOZÓ VÁLLALAT
Budapest, VII. Dohány u. 102. Tel.-hívó: J. 305-91
Elvállal: éttermek, rakárak és mindenemű helyiségek padlózatának olajozását. Kérjen ajánlatot! — Fertőtlenítő hatása, kellemes illat, hygienikus portalanító munka

KNUTH K.
MÉRNÖK ÉS GYÁROS
BUDAPEST VII. KER. GARAY UCCA 10. SZ.
TELEFON: JÓZSEF 310-75
Viz-vezetékek
Központi fűtésék

Kávéháztulajdonosok figyelmébe
Budapesten 25 éve fennálló és az építőiparban a legkínáltabb referenciákkal rendelkező építési vállalkozó olező és szakszerű kőművesmunkálatokat végez (u. m. utcai és udvari homlokzatok tartozását a legdiszesebb kivitelben nemes vakolatalt, külső-belső homlokzatok vihart álló mészfestékekkel, lakások és üzletek átalakítása legkisebből a legnagyobbig, udvarterek, folyosók és konyhák beton, terrazzo, lap és csempeturkolását, ács tetőfedés és bádgosmunkát a legdiszesebben vállalt havi és negyedévi részletfizetéssel. Rajzok és építési engedélyek a vállalati összegben foglaltatnak, költségvetéssel azonnal szolgál.)
Zimmermann Lajos kőművesmester, építési vállalkozó, VIII., Baross-utca 111. szám. — Telefon: J. 412-31.

EREDETI WELLNER

WELLNER ALPACCA
WELLNER-CHROM
WELLNER EZÜST
a világ legjobb evőeszköze.

A legújabb

WELLNER
evő- és tálalószerekkel
rendezték be:

LILLAFÜRED: Palota-szálló.
BUDAPEST: Központi Tejszarnok, Florida-Mioszk, Floris-Cukrászda,
KÜLFÖLDI MAGYAR BORHÁZAK,
BREMEN és EUROPA luxus
óceánhajókaf.

Zenész-Szövetség útján minden időben díjmentesen, közvetítő díj felszámítása nélkül szerződhetők:

Szimfonikus zenekarok
Jazzband-ek
Szalonzenekekek
Zongoramesterek
Schrammel- és tamburazene-
karok

NÉMET UCCA 40.

Irodai idők: d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6 óráig.
Telefon: József 440-16.

HantolFestvérekr.

festő, mázó és tapélázó iparüzem
Budapest, VI., Horn éde ucca 5
Telefon: 194-51 és 185-23

Kávéházak, szállodák,
éttermek, festő, mázó és
falakpít munkálatait
művészi kivitelben
végezzük.

DUNA KEKSZGYÁR FAGYLALTOSTYA KÜLÖNLEGESSÉGEI A LEGJOBBAK

TELEFON: JÓZSEF 315-11.

az elnökben, hogy szokott erélyével e kérdéseket eredménnyel fogja megoldani.

Elnök kijelenté, hogy ez ügyek állandóan napirenden vannak és azokban állandó tárgyalásokat folytat. Nagyon természetes, hogy az őszi munkásság megkezdésével elsőnek ezekben a kérdésekben jár el.

Az előjáróság elnök kijelentését megnyugvással veszi tudomásul.

A **kisipari hitel módozatai** a szaklap útján közzétették.

Az előrehaladott idő folytán a napirend többi pontjai az elnökségnek adattak ki és az előjáróság ülését elnök berekesztete.

MIT IRNAK RÓLUNK?

Kávéházaink regényes multja, szürke jelene...

Budapestnek — és emiatt nincs okunk pirongodni — békebeli jellegét kettő adja meg: a cigányzene és a kávéház.

E kettőt emlegette minden külföldi, aki itt járt. Vendégeink egy nyugatban pallérozott, keleten színes városra gondoltak vissza, mely esténként a szárazfa nemes hangjánál búsulvidad, a mindig virrasztó, kényelmes, tündöklő kávéházakban. Ezek a kéjlokok pamlaikkal tükrökkel, ételeikkel, pompás, szolgálatkész pincérekkel, egy régi basa igényeit ép úgy kielégíthették, mint egy modern, ideges basat, aki egyik percben málnaszörpöt, a másikban meleg vascorát, tollat-tintát, kutyanyelvet, aszpirint, szódabikarbonát vagy löversenytippeit kért.

Mi türes-tagadás, a kávéház volt a mi agoránk és Olympusunk. A megújuló irodalmunk is a Pilyvaxban zsinozott. Petőfivel, Jókaiival s a Kávéforrásban üldögélt a komor Vajda János s azóta minden írói nemzedék küzdelme egy-egy kávéházhöz fűződik. Több kávéház emléktáblát emelt azoknak a hírességeknek, akik onnan indultak a halhatatlanságba. Márványasztalán nem egy olyan mű alapötlete született meg, melyet azóta márványba véstek. Otthonunk volt a kávéház. Az angol közmondás ezt mondja: „Az én házam az én várom.” A békebeli nemzedék, mely nem mindig dicsekedett kifogástalan otthonnal, így fejtette meg ezt a közmondást a maga használatára: „Az én kávéházam az én várom.”

Ha szemlét tartunk a mai kávéházak fölött, szembeötlő változásokat észlelünk. Még itt vannak, de az, aki csak a matakát ismeri, aligha érthetné meg a régieket, csak történelmi, műveltség-történelmi szelvényekkel segítséggel. — Mindenekelőtt eltűnt a kasszatünder, az ábrándos, idres-bodros, mindig regényes hajlandósága, fiatal leányzó, ki a likörös üvegek színes koszorújában trónolt, a vendégek érkezétere esőngött és többnyire cingár jogászgyerekek, „egyetemi polgárok” bókjait fogadta mosolygva. A kávéház közönsége kieseréldött. Hajdan majdnem kizárólag bohémek jártak ide és fiatalok. Ma, ha végigtekintünk a vendégeken, úgy rémlik, hogy a régiekhez viszonyítva legalább tíz esztendővel idősebbek. Ifjúságunk szegény, csak elvétve, kivételes alkalmakkor vetődik kávéházba. Az „egyetemi polgár” — a régi típus, aki szerelmes levelet ír egy márványasztalon s csokrot küldet egy leánynak az utcaán ácsorgó hordárral — ma ismeretlen a kávéházban.

Ezekről az immár történelmi időkről beszélgetünk egy kávéssal. Ezt mondotta:

— Vendégeink zöme — általánosságban — a fixfizetéses emberekből tevődik össze, akik szükségűs jövedelmükből valamiképp felte tudnak rakni s olykor megengedhetik maguknak azt a fényűzést, hogy benézzenek a kávéházba. A szabad pályán mozgók, ügyvédek, orvosok, elmaradoznak. Ép ezért a mai kávéház arculata más. Hajdan a kávéház szórakozóhely volt. — Mulattak itt, vitáztak, tréfáltak, művelődtek, külföldi lapokat bujtak. Manapság többnyire csak oszonnának, rádióúságot olvasnak s este felé szaladnak haza Stuttgartot, Berlint, Toulouse-t fogni. Külföldön a kávéházakat a fogyasztásra alapozzák. Nálunk manapság művészet egy vacsorát eladni. Leginkább a tojás pohárban kelendő, még a tejeskávé. Gyakran megcsik, hogy a feleség megfelel tejeskávéját a férjével, aki vizes pohárból issza meg a részét. A fekete fényűzés.

— Azt kérdezi, hogy hol van az a fiatalok, mely eltűnt a kávéházból? A kirándulásokon, a sportpályákon, a labdarugó versenyeken, melyeken néha 30—40.000 ember gyűl össze, s a

esónakházak előtt, Vasárnap délutánokon üres a város s a kávéház is. Hogy a fiatalok a füstből a szabad levegőre ment, azon nincs mit sópázkodni, csak öröndhetni lehet. Szomorú azonban, — az idegenforgalom szempontjából — hogy Budapest, a „kávéházak egykori városa”, mely 1914-ben még 414 kávéházzal dicsekedett, ma csak 180-at tud felmutatni. Kávéházaiknak több mint fele elorvadt, megszűnt.

— Legnagyobb a visszaesés a zenés kávéházak terén. A rádió „házhöz szállítja” a muzsikát. Nincs többé „jó vidék”. Aki ebben a esonka, kis országban véletlenül Pestre kerül, az aznap este el is utazik, otthon alszik a saját ágyában. Hajdan 63 messze-messze vármegyéből özönlöttek fel a vidékiek, naponta 10.000. A régi bálók után, mikor a kávéházak reggelig nyitva voltak, farsang szombatján, mikor a táncteremből hazatérő aranyifjúság betért a kávéházba a leányokkal és azok szüleivel s pezsgőzött, cigányozott, tündéralomnak tetszett a kávéház. Ma józan hely. Kenyeresleányok sinésenek, mert a kávésnak kellett volna kifízetnie azt a két fillér borralvalót, melyet a vendég nem adhatott meg. Pincéreink levették frakkjukat, egyszerű, fehér zubbonyt hordanak. Vége a kávéház regényes hőskorának...

Mit tudunk még meg? A kassza a könyvtárban van s ott egy szomorú fiatalember a „kassza-tünder.” Egy nagyobb pesti kávéház évi újságszámlája ma is 12.000 pengő. Egyébként itt naponta 50 liter tejet és 100 liter feketét főznek, melyből pont ezer eszeje fekete telik ki.

Ezer eszeje fekete leves. Valóságos fekete-tenger...

(Pesti Hírlap)

A társadalombiztosítási járulékok módosítása

A m. kir. népjóléti miniszter f. é. szeptember hó 29-től kezdődő érvénytel a betegségi, öregségi, rokkantsági biztosítás alapjául szolgáló napibérosztályokat módosította olyképp, hogy azok számát tízről tizenkettőre emelte fel.

Felirónó heti	3.44	2.92 P	3.30—2.70	+14	+22
Kávéfőző heti	3.96	2.92 P	3.30—2.70	+66	+22
Kávéfőző női heti	2.92	2.38 P	2.70—2.10	+22	+28
Segédzemélyzet férfi heti	2.38	1.86 P	2.10	+28	—24
Segédzemélyzet női heti	2.38	1.86 P	2.10—1.50	+24	+36
Takarítónő mellékereset nélküli heti	1.86		1.50	+36	
Tanonc	0.54 P		0.60	+06	

I. osztály napi 0.80 P heti 4.80 P havi 20 P-ig	II. osztály napi 1.60 P heti 9.60 P havi 40 P-ig
III. osztály napi 2.40 P heti 14.40 P havi 60 P-ig	IV. osztály napi 3.20 P heti 19.20 P havi 80 P-ig
V. osztály napi 4.—P heti 24.—P havi 100 P-ig	VI. osztály napi 4.80 P heti 28.80 P havi 120 P-ig
VII. osztály napi 5.60 P heti 33.60 P havi 140 P-ig	VIII. osztály napi 6.40 P heti 38.40 P havi 160 P-ig
IX. osztály napi 7.20 P heti 43.20 P havi 180 P-ig	X. osztály napi 8.—P heti 48.—P havi 200 P-ig
XI. osztály napi 8.80 P heti 52.80 P havi 220 P-ig	XII. osztály napi 8.80 P heti 52.80 P havi 240 pengőn felül.

Ennek folytán a betegségi és öregségi biztosítási járulékok a következőképp változnak:

osztály	1	2	3	4	5	6	7	napra
I.	10	18	28	36	44	54	54	
II.	14	28	40	54	66	80	80	
III.	22	44	66	88	110	132	132	
IV.	32	62	94	124	154	186	186	
V.	40	80	120	160	198	238	238	
VI.	50	98	146	194	242	292	292	
VII.	58	116	172	230	286	344	344	
VIII.	66	132	198	264	330	396	396	
IX.	70	140	208	278	346	416	416	
X.	74	146	218	290	362	434	434	
XI.	76	152	228	304	378	454	454	
XII.	80	158	238	316	394	474	474	

x E változások folytán a kávéházi személyzet besorozása következőképpen módosul:

I. osztályu üzemekben	II—III. osztályu üzemekben	Eddig volt	Különbőség
3.44	2.92 P	3.30—2.70	+14 +22
3.96	2.92 P	3.30—2.70	+66 +22
2.92	2.38 P	2.70—2.10	+22 +28
2.38	1.86 P	2.10	+28 —24
2.38	1.86 P	2.10—1.50	+24 +36
1.86		1.50	+36
0.54 P		0.60	+06

Természetesen a munkaadót a díjaknak csak a fele terheli.

A főpincérek, felszolgálók, takarítónők mellékeresettel és kenyeresek besorozása egyezés útján lévén megállapítva, ezek új beosztását csak a legközelebb megtartandó tárgyalások után közöljük.

Ugyancsak e tárgyalások után jelenik meg az érvényben levő munkabérek és törvényes levonások táblázata, melyet az ipartestület elnöksége körlevélben hoz a kartársak tudomására.

A biztosítottakat megillető készpénzsegélyek a következőképp módosulnak:

Táppénz 1 napra az év lejártáig:

1	2	3	4	5	6	7	8
ipari napibérosztály							
48	72	120	168	216	264	312	360 fillér

Temetkezési segély:

24	36	60	84	108	132	156	180 pengő
----	----	----	----	-----	-----	-----	-----------

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter 5201/1930 eln. sz. rendeletével elrendelte, hogy a munkaadók kötelesek mindazokat a munkavállalókat, akik az 1927:XXI. te., valamint az 1928:XL. te. rendelkezései szerint csak betegségi biztosításra, vagy mindkét biztosításra kötelezettek és akik 1930. évi szeptember 29-én alkalmazásban állanak, az ettől a naptól számított tizenöt nap alatt az Országos Társadalombiztosító Intézetnek annál a helyi szervénél bejelenteni, amely az illető munkavállalók betegségi biztosítását ellátja.

A bejelentést teljesíteni kell tekintet nélkül arra, hogy a munkavállalók megelőzőleg be voltak-e jelentve, vagy sem.

Altalunk ajánlható előnyös beszerzési források

"THONET-MUNDUS"
egyesült magyar hajlított
fabutorgyárak részv. társ.
Bpest IV, Váci u. 11a
Telefon: Aut. 825-01.

KOFFLER Á.
tojáskereskedő
BUDAPEST, VIII. MÁRIA UCCA 19
Telefon: J. 344-47
Előkelő kávéházak állandó szállítója.

MÉZ NIKI GYÖRGY
MÉHÉSZETE
Budapest - Kőbánya
legelsőbb
napló éron
Tel.: J. 449-36. Petróczy u. 27

Kávédaráló gép
motorral
Kabverő gép
Mayer Hermann és Hirschler cég
Budapest, VI. Teréz körút 48. Tel. 118-93

Használt villamos motorok
adás-vétele.
Javítás, csere, szerelés garanciával.
RYMORZ
Budapest, V., Visegrádi ucca 8. sz.
Telefon: Automata 275-05.

Schraub István
Linoleumfektető mester
Linoleum, asbest, beton, esztrich, mű-
padlókészítés, lerakás, áthelyezés, ja-
vítás, tisztítás, karbantartás.
Alapítási év 1910. Tel. A. 180-65.
Budapest, V., Vadász u. 32

**Kávéházak legolcsóbb beszer-
zési forrása mindennemű
villanyfelszerelési cikkekben**
őzv. VÉGH GÁBORNÉ
hat. eng. villanyserelő.
Felelős üzemvezető: VÉGH ZOLTÁN
okl. gépészmérnök.
Újpest, Mária ucca 14.

Ajánlja vendégeinek ugorogés ellen
szóbadikarbona helyett
Cigelkai István-vizet
Megrendelhető vezérképviselőnél
V. Sas ucca 29. Tel.: 120-20.

MÉZ
akác, virág vagy hárs 5 kg-
os poszacsomagban vagy
nagyobb tételben olcsón
beszerezhető
BOCZONÁDI MÉHÉSZETE UJPEST,
Széchenyi u. 8. Telefon: Aut. 940-11

STOLLWERCK
CSOKOLÁDÉ A
LEGJOBB
Kapható a Budapesti
Kávéosok Áruforgalmi
Részvénytársaságánál

KÖRTING RT.
FÜT, SZELLŐZ, INSTALLÁL
Budapest, VIII. Kisfaludy u. 11.
Kérjen ajánlatot

Hüftl, Ban és Mihalik
eszlóit
Első Magyar Üvegyvár R.-T. főraktára
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. sz.
Telefon: Automata 811-35.

Vendéglői, kávéházi és szállodai por-
cellán és üvegaruk legnagyobb vá-
lasztéka külön erre a célra berendezet
osztályunkban:

V. József tér 11. Tel.: A. 802-06

Tejszint, csemegevaját, sajtok
tojást, tejfölt, túrót
legolcsóbban ajánl. — Saját termék.
BUNGIN ISTVÁNNÉ
tejtterméknagykereskedő. — Közp. Vásárcsarnok
Belkázat 20. — Telefon: 827-81

MÁRVÁNYLAPOK
Új telefonszám: József 435-64.
Alapítástól — 1897. — Cégiránydó.
MAYER ISTVÁN
márványipari telepe, Budapest
VIII., Nagytemplom ucca 13. szám
Készletek: Kávéházi, cukrászdai és
billiárd márványlapokat minden
színben és méretben. Árnyajlatot
tessek kérni és olcsó áraitról meggyőződni.

Azokat a biztosításra kötelezettek, akik
1930 szept. 29. után lépnek alkalmazásba a
6000—1928. N.M.M. számú rendeletben megál-
lapított szabályok szerint kell bejelenteni.

A szeptember hóra, vagy annak utolsó heté-
re szóló bejelentési jegyzékeket — akár havi,
akár hetek — 1930. évi szeptember 29-ével le
kell zárni — és az új jegyzékek 1930. évi szeptem-
ber 29-ével kell megkezdeni, még akkor is,
ha a vonatkozó bejelentési időszak kezdete a
fennálló általános szabályok szerint ezt a na-
pot megelőző.

Az 1930. évi szeptember 29-ével lezáródó
havi bejelentési jegyzékeket az 1930 október hó
15. napjáig, a heti bejelentési jegyzékeket pe-
dig az 1930. évi október hó 30. napjáig kell be-
nyújtani.

A munkaadók az általános bejelentőlapokat,
valamint az általános bejelentés céljait szolgáló
heti és havi bejelentési jegyzékeket a legna-
gyobb gondossággal, tisztán és olvashatóan
tintával esetleg tintairónnal kötelesek kitöl-
teni, olyképen, hogy azokban a biztosításra
kötelezettek családi nevük kezdőbetűi szerint
az abc sorrendjében legyenek felsorolva.

Azoknak a munkaadóknak, akiknek bejelentett
munkavállalójuk van, az általános bejelentés-
télhez szükséges űrlapokat az intézet küldi
meg. Az intézet az általános bejelentőlapok át-
talanos bejelentőlapok átvételéről „Elismer-
vényt” ad. Ha a bejelentőlapot postán küldik
be, az intézet csak abban az esetben köteles az
„Elismervényt” megküldeni, ha a munkaadó
a bejelentéséhez szükséges bélyeget meg-
küldi.

Mintthogy a bejelentés elmulasztása súlyos
bírósággal jár, mindenkinek elsőrendű érdeke,
hogy a bejelentéseket a megszabott határidő-
ben, pontosan tegye meg.

Kantons Festvérekről.
festő, mázó és lapéző iparüzem
Budapest, VI., Horn éde ucca 5
Telefon: 194-51 és 185-23

**Kávéházak, szállodák,
éttermek, festő, mázó és
falkárpit munkálatait
művész kiállításban
végezzük.**

gyéresi Szász
Prima sonka
élsimertlen a legjobb, finom zsemle különlegessége.
Budapest, VIII., József körút 65. szám.
Bejárt: Csepregy u. 1. o. Telefon: J. 455-88.

H I R E K

MIRÓL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Október 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi
házbér harmadik részlete.

Október 6-ig megfizetendő az általánosított és
nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Október 10-ig fizetendő a Budapesti Kávéosok
Fényüzési és Forgalmi Adóközösségének járó átalány-
összege.

Október 15-ig fizetik a fényüzési adót azok,
akik nem tagjai az adóközösségnek.

Október 20-ig megfizetendő a nem általánosított
kávéházak vigalmi adója.

A munkanélküliek segélyezésére szolgáló gyűjtés
folytatandó és annak eredménye hetenként be-
küldendő.

Megszerezte már a Magyar Kávéosok Évkönyvét?

A házbérből védelmi körreléülünknek, mely
az üzletbélvédelmi mozgalmunk új alapokon
való megindítását célozza, mielőbbi megvalósó-
lása annál inkább fontos és sürgős, mert annak
elmulasztásával a nemtörődöm-kollégák az akcióból
való kimaradásukért csak magukat okolhatják.

A vendégipari blokk megalkatása. A lapunk
mult számának vezércikkében elhangzott kezdemé-
nyezést ipartestületünk elnöksége máris valóra-
váltani törekszik. Felhívást intézett az érdekelt
testvér és rokonszomszág képviselőihez, melyben
őket csatlakozásra hívta fel. Az idő rövidsége foly-
tán a hivatalos válaszok eddig még nem érkeztek
vissza, azonban — amint értesülünk — a felvetett
gondolat rokonszervek fogadtatásra talált és előre-
láthatólag sikerülni fog az egységes vendégipari
szervezkedést megvalósítani.

Jövőben az ipartestület megbüntetheti tagjait.
Az ipartestületi reform új tervezete fegyelmi jogot
ad az ipartestületnek tagjaik fölött. Ezt az ipar-
testületi szék által gyakorolhatja, amely 40 pen-
gőig terjedhető pénzbírságot szabhat.

Tanoncszerződést azon a címen, hogy a tanonc
kedve elment a szakma megtanulásától, nem lehet
felbontani. A budapesti kereskedelmi és iparkam-
ara foglalkozik e kérdéssel és megállapítja,
hogy az iparjog egész területén nincsen olyan
paragrafus, amely a tanoncszerződés felbontásá-
val honorálná a tanonc elkedvetlenedését. Az ipar-
törvényben szerződésfelbontási okok között nem
szerepel eféle.

Akció a kenyérfogyasztás növelésére. Az ameri-
kai pékek szövetsége mozgalmat indított a ken-
yérfogyasztás emelése érdekében. A szövetség
szerint a háború előtti kenyérfogyasztás vissza-
állítása évente több mint 130 millió bushellel nö-
velné a gabonafogyasztást, ami több Kansznak,
Amerika legfontosabb gabonatermő államának

évi búzatermésénél. A háború előtt az amerikai
gabonafogyasztás személyenként 5.30 bushel volt,
ma ellenben csak 4.26 bushel. A propaganda fő-
célja a fehér kenyér népszerűsítése lesz; a röp-
íratok kiemelik, hogy a francia, a világ legdrága-
tobb népe, a testi kultúra rajongója, aránylag a
legtöbb fehérkenyeret eszi.

A tiszteletlen viselkedés. Az 1884.XVII. tc. 94.
§-ának b) pontja a felmondás nélküli azonnali el-
bocsátás okúla a főnök vagy helyettese ellen el-
követett súlyos becsületeséért állapítja meg; de
a tiszteletlen viselkedést — az említett súlyos be-
csületesétek hiányában — egymagában az azonnali
hatályú jogos elbocsátás okának nem tekinteti.
(C. II. 174—1929. 1930. VI. 30. Totth.)

Kitüntetés. A kormányzó úr öfömlétsége f.
é. szeptember 13-án kelt kéziratával a közegészség-
ügy terén kifejtett jótékony tevékenysége elismeré-
sül Bánó Dezső magyar királyi kormányfő-
tanácsosnak, a Balatonfüred gyógyfürdő és for-
rásvízvállalat részvénytársaság vezérigazgatójának
a magyar Vörös Kereszt díszjelvény érdem-
keresztjét adományozta. Amidőn ez újabb kitün-
tetésről hírt adunk, örömmel üdvözljük az ipar-
unk körében köztiszteletben álló Bánó Dezső kor-
mányfőtanácsost.

Aki a főnökét becsületes, elbocsátható. A fel-
peres — aki az alperesnek utazó ügyünke volt —
az alperes egyik üzletfele és az alperes egyik
alkalmazottja előtt úgy nyilatkozott, hogy az alpe-
res üzletfelei az alperest hóbortos bolondnak ne-
vezik és ez alkalommal a felperes az alperes egyik
versenytársát is feldicsérte. Az, hogy az ipartör-
vény 94. § g) pontjának esete fennforog-e, nem
függ attól a körülménytől, hogy az alkalmazott
célja az üzlet érdekeinek veszélyeztetése volt-e,
hanem mindazon események, illetve híresztelések,
melyek alkalmasak a munkaadó érdekének veszé-
lyeztetésére, maga után vonja az alkalmazott fel-
mondás nélküli elbocsátását. (Bp. Tábla VI. 762—
1930. Szeőke.)

A munkaadónak kétségtelen joga az, hogy al-
kalmazottját a szolgálati viszonyból eredő kötele-
zettségei, különösen pedig munkaképesség tekinté-
ben ellenőrizze, viszont az alkalmazottnak
nincs joga ahhoz, hogy ezt az ellenőrzést megghi-
sítsa vagy megnehezítse és ha az ismételt felszólí-
tásoknak mégis ellenszegült, amennyiben a mun-
kaképtelenség igazolására kísérletet nem tett, akkor
kétségtelen, hogy felperes szolgálati kötele-
zettségeit makacsul megtagadta, mi tekintetben őt
nem menti az, hogy fényleg beteg volt, mert még
betegségben is módjában állt, hogy alperest a
munkaképtelensége ellenőrzésére szükséges ada-
tokról valamiképen tájékoztassa, hogy az iránt
legalább valamelyes jóindulatú készséget tanu-
sítson. (Bp. tsz. 32. Pf. 1687—1930. Hanskarl.)

Helyi szokás és felmondási adó. Alperes azzal
védekezett, hogy Ujpesten szokás, miszerint az asz-
talosleged szombaton felmondás nélkül elbocsát-
ható. A jb. marasztali, a tvszék a helybenhagyó
ítélethez hozzászeli, hogy az ipartörvény 92. §-a ér-
telmében a 15 napi felmondási idő a munkaadóra
csak akkor kötelező, ha a felek másként nem
egyeztek meg, vagy a munkarend másképp intéz-
kedik. A helyi szokás tehát nem tekinthető olyan
körülménynek, melynek alapján a törvény által
eltérő felmondási idő keletkezhethet. Arról pedig,
hogy a helyi szokásnak törvényrontó ereje lenne,
szó nem lehet. (Ujpest, Bányka P. 35334—1929 sz. dr.
Tormássy Pf. III. 5962—1930. VI. 11.)

A korcsmai hitelőrl szóló rendelkezést nem
változtatják meg. A Szállodások Szövetsége azzal
a kérelemmel fordult a belügyminisztériumhoz,
hogy a vendéglősök italárak hitelezéséből származó
követeléseit minden korlátozás nélkül bírói
úton is érvényesíthetők legyenek. A miniszter a
felíratra elutasító választ adott, mert továbbra is
fenn kívánja tartani a korcsmai hitelezési tilalmat.
Érdekes, hogy az Országos Mezőgazdasági
Kamara az italfogyasztás csökkenésének egyik
okúlat azozza fel, hogy a hitelt megszüntették.

Folytatózó kályhák. Phönix gyártmány, 1 drb
1000 □, 1 drb 700 □ fűtőképességgel eladó a Club
kávéházban, Lipót körút 16.

A tanoncot is részesíték táppénzben betegség
esetén. Az 1927. évi XXI. tc. 37. szakasza kimondja,
hogy az esetben, ha a tanonc csak természetbeni
ellátást kap munkaadójától és netalán megbeteg-
szik, akkor megbetegedése esetén semmiféle táppénzben
nem részesül. Miután az iparos a tanonccal a betegségi
biztosítási járulékot azért fi-
zeti, hogy tanoncának netáni megbetegedése esete-
tén ellenérték gyanánt a tanonc táppénzben is részesüljön,
azért a kisiparosok képviselői az OTI
közgyűlésén indítványozzák, mondja ki a közgyű-
lés, hogy: felíratl fordul a népjóléti miniszter-
hez, hogy az Országos Társadalombiztosítóról
szóló törvénynek megreformálása kapcsán olyan
intézkedés tétessék, hogy a kérdés az anyagi igaz-
ságnak megfelelően rendeztessék és a tanonc meg-
betegedése esetén szintén részesülhessen táppénzben.

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

Kétezerrel kevesebb a tanonciskolák létszáma, mint tavaly. A budapesti fiú-iparostanonciskolákba beiratkozott összesen 12.977, 1898-al kevesebb, mint tavaly, az osztályok száma 519, 113-al kevesebb, mint tavaly, az osztályok száma 519, 113-al kevesebb, mint tavaly. A lány-iparostanonciskolákba beiratkozott összesen 3229 tanuló, 614-el kevesebb, mint az előző tanévben, az osztályok száma 144, 39-el kevesebb, mint az 1929-30 tanévben. Csökkent 1185 tanulóval az ismétlő népiskolások száma is.

Társadalombiztosítási szaktanfolyam. A hivatalos lap közölte a népjóléti és munkaügyi miniszter rendeletét az Országos Társadalombiztosító Intézet és a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete fogalmazási és számviteli tisztviselőinek társadalombiztosítási szakképzéséről. A rendelet értelmében a két intézet fogalmazási és számviteli tisztviselői kara társadalombiztosítási szakmereteinek fejlesztése céljából a József Műegyetem közgazdaságtudományi osztályán társadalombiztosítási szaktanfolyamot szerveznek, amelynek végzetével a tanfolyam hallgatói társadalombiztosítási szakvizsgát tehetnek. Ezek a rendelkezések Vass József utolsó rendelkezései voltak. Szeptember hó 6-án írta alá a rendeletet és két nap múlva már halott volt. Helyes, hogy a tisztviselőket igyekezzenek szakképzettségükben emelni, csak arra ügyeljenek, nehogy ez a kötelező tanfolyam is, amely elég sok időt vesz igénybe, a munka rovására menjen és növelje azt a zürzavart, amely az OTI-nél még mindig fennáll.

Kolényi Kornél
Konzervgyár
Budapest, IX. Kincsi uca 25
Telefon: József 323-00. — Cég alapítója: 1879
3 a m j e i é l s ó r a n g u k a t!
Kajszi-barack-íz minőségben lötlülmalhatlan.
Kapható a Budapesti Kávésók Árforgalmi Részvénytársaságnál.

Cukrászda nem szolgálhat ki feketekávé. A soproni kereskedelmi és iparkamara elvi jelentőségű iparügyi állásfoglalása szerint cukrászdában üllő vendégeknek tejeskávé kiszolgáltatható, de feketekávé nem, úgy hogy a cukrászda kávémére-re szolgáló iparrendelést kell váltania, ha cukrászdájában feketekávé akar kiszolgálni.

A sör termelése és fogyasztása a folyó kampanyban elég lényegesen hanyatlott. A pénzügy-minisztériumnak a napokban közzétett kimutatása szerint a folyó kampanyban 1929 szeptember 1-től 1930 július 31-ig terjedő első tizenegy hónapjában 440.248 (a múlt kampany ugyanezen időszakában 569.498) hl. sört főztek és 1567 (2043) hl. importáltak. Elszállítottak belföldi fogyasztásra megadóztottan 441.330 (573.314) és exportra 530 (1227) hl. Magában júliusban az idén 15296 (tavaly 35245) hl. sört gyártottak és 60 (236) hl. hoztak be. Elszállítottak belföldi fogyasztásra megadóztottan 15294 (35441) és exportra 62 (70) hl-t.

Az ipartestület eljárásága nem döntheti meg az Ipartestület közgyűlésének határozatát. Konkrét esetből kifolyólag a debreceni kereskedelmi és iparkamara az előbbi elvi jelentőségű iparügyi állásfoglalását teszi közzé: ha az ipartestület közgyűlése valamely ügyben határozatot hozott, melynek végrehajtása a határozat, illetve az alapszabályok értelmében az előjárásra hárul, az előjárásnak nincs joga a közgyűlés határozatát megdönteni. Ha azonban a határozat végrehajtása tekintetében aggályai vannak, rendkívüli közgyűlést hív egybe s ott aggályai előterjesztése után új határozat hozatalára tesz indítványt.

Ki felől a szódásüveg felrobbanásból származó balesetét? Érdekes perben hozott határozatot a Kuria Totth-tanácsa. Rosner Sámuel kereskedő szódavíves üveget hozott haza. Az üveghez, amely ott állt a konyhában, a kereskedő kisleánya valahogyan hozzáfért, játszadozni kezdett vele, miközben az üveg a kezéből a földre esett és szétrobbant. A baleset folytán a kisleány súlyos sérülést szenvedett. A kereskedő kártérítési pert indított íf. Süss Sámuel és Fia budapesti szikvizgyár cég ellen, amely az üveget szódavízzel megtöltötte. Keresetét azzal indokolta, hogy a szikvizgyártás veszélyes üzem, a palack felrobbanása által okozott kártérítést az az elállított gyár a felelős. A Kuria a keresetet elutasította. Az indokolás szerint a szikvizgyártás csak a gyár színhelyén veszélyes üzem, a gyárból kikerült és szabályszerűen lezárt üvegben palackozott szódavíz forgalomba hozatala azonban veszélyes üzemnek nem tekinthető. A szódásüveg szétrobbanásból kifolyólag tehát a gyárost felelősség csak akkor terhelné, ha a robbanás az üvegnek vagy valamely alkatrésznek gyártási vagy szerkezeti hibája folytán következett volna be. Semmiesetre sem felel azonban a gyáros akkor, ha az üveg szétrobbanását külső behatás idézte elő. Minthogy a baleset azáltal következett be, hogy a gyermek az üveget a földre ejtette, a szerencsétlenségnek tehát nem gyártási vagy szerkezeti hiba volt az oka.

Munkadíj a családba fogadott idegen egyén szolgálatáért. Megtörtént, hogy egy iparos 6 éves korban levő egyént családtagnak fogadott, őt úgy is tartotta, ki ezzel szemben műhelyében az ipari

munka elvégzésénél is segédkezett. A hatéves egyén idők folyamán felserdült, férjhez is ment. Férjhezmenete után (halálként?) a nevelőt beperelte a nála eltiltött évek folyamán végzett ipari munkáért díjazásáért. A bíróság megállapította, hogy olyan egyén, aki kifejezetten családtagként fogadtatik be a családba és a családtagnak kijáró elbánásban is részesül — végezzen bár ipari munkát is — szintén családtagnak tekintendő, még akkor is, ha vérségi családi kötelék őt a befogadóhoz nem fűzi, így díjazást utólag se követelhet.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara mellett működő zsüri elvi álláspontja, hogy jogos közérdeklő igényekből a közönség kioktatása az üzleti tisztesség szempontjából kifogás tárgyává nem tehető. E felfogásnak megfelelően tehát a napilapokban vagy szaklapokban, általában a sajtóban, nyilvános vitáikban szigorúan tárgyilagos, tudományos cikk avagy felszólalások alakjában annak a kérdésnek, illetve tényeknek megvitatása, hogy vajjon valamely szolgáltatás, illetve valamely versenyárunk a használati alkalmazása a technika mai állása mellett szükséges és megengedhető-e, megfelelő-e a hozzáfűzött várakozásnak, nyújtja-e azt, amit ígér, stb., stb.; erkölcsellen, tisztességtelen versenyszőz nem lehet. Ugyancsak nem tekinthető tiltott versenyszőznek a saját szolgáltatások, illetve versenyárunk feladására mellett a konkurrens árunkat nyílt forgalomban, szigorúan tárgyilagos ismertetések során történő eladása, ajánlása. A valóságnak egyébként megfelelő adatok azonban nem közölhetőek egyoldalú beállítással, azok esetleges káros hatásának oly kiszűrésével, amelyek a vevőnek a vételtől való elriasztását, megfélemlítését eredményezhetik.

Folytonosság. A Pénzügyi Központ által ki-nevezett főurisztóknál általános szokás, hogy az osztálysorsjegyekben résztvevők az eddig járszott sorsjegyeket a következő I. osztályra is felajánlják a folytonosság biztosítása végett. Az új játékterv maradt a régi, a sorsjegyek ára sem változott. A hivatalos árak: egész 24 pengő, fél 12 pengő, negyed 6 pengő, nyolcad 3 pengő. Ertesüléseink szerint a beküldött sorsjegyeket nagyon kevesen küldik vissza, mindenki tovább játszik; új reflektánsoknak tehát ajánlatos megbízásaituk sürgősen elintézní, Elérhető legnagyobb nyeremény 500.000 pengő. Minden második sorsjegy nyer! Huzás október 17-én kezdődik.

Rendezi a miniszter a tanonctartási jogot. A kereskedelemügyi miniszter elé az utóbbi időben több oldalról és állandóan ismétlődő olyan panaszok kerültek, amelyek szerint az alkalmazott tanonokok száma ma már annyira megcsökkent, hogy a tanonokok eredményes kiképzését veszélyeztetik. A miniszter a tanonceneveléshez fűződő érdekek megóvása céljából rendeletet kíván kibocsátani, amelyben az összes képesítéshez kötött iparágakban a tanonokok számát a segítők számához arányosítaná. A vonatkozó rendelettervet ipartestületünknek is megküldetett. A tervezet szerint az az iparos, aki csak maga dolgozik, vagy rendszeresen csupán két segédet foglalkoztat, egy tanoncot tarthat és csak minden rendszeresen alkalmazott két segéd után alkalmazhat tovább egy tanoncot. Kivételt képezne ez alól az az eset, ha szülő egyenes leszármazottját állítaná be iparába, amikor is ezen családtagját a megállapított létszámon felül is alkalmazhatja tanonként. A rendelet természetesen nem érinti a már megkötött tanoncszerződéseket, de nem érinti egyáltalán a gyárak tanonctartási jogát sem. A tervezet az Ipartestület elnöksége tanulmányozza és ennek eredményéhez képest teszi meg észrevételeit.

Mi a jelentősége a huszéves korhatárnak a túlnyomórésztben nők által üzött iparoknál? Túlnyomórésztben nők által üzött iparoknál ugyanezen rendelkezések második bekezdésének utolsó mondatának helyes értelmezése alapján rövidebb tanidő és segédi idő kedvezményét csakis azok a nők élvezhetik, akik ezt a rövidebb tartamú tanidőt és segédi időt 20-ik életévük betöltése után töltik le. Azok a nők ellenben, akik túlnyomórésztben nők által üzött iparoknál 20-ik életévük beötlése előtt töltik le tanidejüket és segédi idejüket, csakis úgy nyerhetnek iparijogositványt, ha szakképzettségüket az 1922. XII. tc. 18. szakasza előírt követelményeknek megfelelően tudják igazolni.

A munkanélküliség emelkedése az utolsó évben Magyarországon 33 százalékok teszt ki, míg ez idő alatt Németországban 120, Csehszlovákiaiban ugyancsak 120 és Angliában 73 százalékos volt az emelkedés. Ez is mutatja, hogy mennyire nem speciális magyar jelenség a munkanélküliség nagy száma. Amíg az utolsó békeesztendőben, 1913-ban a kifizetett munkabérek egy-egy munkásra csak 1453 pengő jutott átlag, addig ez a fejenkénti átlagos kereset 1928-ban 1519 pengőre, 1929-ben pedig 1526 pengőre emelkedett.

A korcsmai hitelre vonatkozó hirdetményt tartoznak-e a fűszer- és csemegekereskedők is üzlethelyiségükben kifüggeszteni? A belügyminiszter rendelet értelmében a korcsmai hitelre vonatkozó törvényes rendelkezéseket a vendéglőkben, korcsmákban stb. ki kell függeszteni. Ezzel kapcsolatban a miskolci fűszer- és csemegekereskedők panasszal fordultak a miskolci kereskedelmi és iparkamarához azért, mert a rendőrség az említett

hirdetmény kifüggesztését a fűszer- és csemegekereskedőknek is megköveteli és az ellenvétők ellen eljárást indít. Minthogy a vonatkozó rendelkezés az érdekeltek szerint a szeszszintet kizárólag zárt palackokban árusító fűszer- és csemegekereskedőkre nem vonatkozhat, a kamara a miniszterhez fordult megfelelő magyarázó pórtrendelkezés kiadása, illetve annak elődöntése érdekében, vajjon a kérdéses hirdetményt az említett üzletek is tartoznak-e kifüggeszteni.

Gyűjtés a munkanélküliek javára. Ismételten felhívjuk kártársainkat arra, hogy a munkanélküliek javára szóló gyűjtést erőteljesen folytassák, illetőleg indítsák meg. A nyomor és munkanélküliség méretei szükségessé tesztik az intenzív segítséget. Itt említjük meg, hogy a székesfőváros polgármestere 30 drb ebédjegyet bocsátott ipartestületünk rendelkezésére a munkanélküliek között való kiosztás céljaira.

A Budapesti Kávésók Fényüzési és Forgalmi Adóközössége nyomatékosan figyelmezteti hátralekös tagjait, hogy hátralékaikat mihamarabb rendezzék, mert az év végének közeledtével az adóközösség köteles követeléseit a legerősebb eszközökkel behajtani. Az esetleg jövő évre megalakuló adóközösségbe csakis olyan tagok lesznek felvehetőek, akiknek az év végével hátralékuk egyáltalán nincsen.

Az ipartestületi tagdíj — köztartozás. Az egyik fővárosi ipartestület egy tagja ellen tagdíjhátralék miatt kénytelen volt zálogosított eljárást foglalatba tenni. Ennek során az illető lakásában különféle tárgyakat foglaltak le. A testületi tagdíjjal hátralékos iparos leánya a lefoglalt ingóságok feloldása iránt igényper tett folyamatba azzal a megokolással, hogy a lefoglalt tárgyak az ő tulajdonát képezik. A bíróság az igényper elutasította azzal az indokollással, hogy az ipartestületi illeték köztartozás, már pedig köztartozással szemben az igényper ki van zárva, ha a végrehajtás a végrehajtott szendvednek a lakásán foganatosított.

Nyeremények
Az új m. kir. osztálysorsjegyben
az elérhető legnagyobb nyeremény:
Pengő 500.000 Pengő
Jutalom és nyeremények:
300.000
200.000 **100.000**
50.000 **40.000**
30.000 **25.000**
20.000
stb. stb. összesen közel
8 millió pengő készpénzben
84.000 sorsjegy közül **42.000**
biztosan nyer,
tehát minden második sorsjegy!
Első húzás október 17-én kezdődik
Sorsjegyek hivatalos árai:
Egész 24 P **Fél 12 P** **Negyed 6 P** **Nyolcad 3 P**
az összes árusítóknál kaphatók.

Suppan Champignon-Kulturák, Budatétény
Állandóan friss francia champignon gombatermelő: napi áron. Gombakonzervek. Öszibarack kultura. — Este 10 óráig beérkező rendelések másnap d. e. 10 óráig házhoz szállítanak. — Tel.: BUDATÉNYI Irodai BUDAPEST, IV. FERENC JÓZSEF RAKPART 21. II. 4. Telefon: Automata 845 — 10.

GALVANÓ-MAGNA
fémipari megmunkálóüzem.
Budapest, VII., Miksa-u. 9.
Speciális kávéházi fém- és alpaccaedény javítás és felújítás.
csillárok átalakítása és színezése. Ezüstözés, araszó, ónozás, nikkelezés, vörösrézezés, fémszész. pontos munka, olcsó árak.

MOCZNIK MUSTAR A LEGJOBB! KAPHATÓ MINDENÜTT!

TOKELETTES

Optima

JÁTEKKÁRTYA
HAMBURGER-ÉS BIRKHOLZ
BUDAPEST
TELEFON: 1. 902-57, 903-46

A kávé, tea és fahéj vámkülönbözetének visszatérítése. A Budapesti Közlöny szept. 16-iki száma közli a minisztérium rendeletét a kávé, tea és fahéj vámjának felemelése tárgyában kibocsátott rendelet kiegészítéséről. A rendelet szerint a minisztérium felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy a kávé, tea és fahéjnak a minisztérium 1930 június 28-án kibocsátott rendeletével felemelt váma és a korábbi vám közötti különbséget, valamint az ezzel kapcsolatos forgalmi adóváltás visszatérítését engedélyezhesse, azokra a küldeményekre vonatkozóan, amelyeknél az elvámoló kereskedő kétséget kizáró módon (eredeti okiratok, kötések, könyvek, levelezés, stb. bemutatásával) igazolja, hogy 1930 június 25-éig kötése volt, amelynek alapján a régi vámtétellel tartozott az árut szállítani. A félnek azt is igazolnia kell, hogy szállítások fedezésére raktáraiba a régi vámtétel mellett elvámolt áruja, továbbá ilyen árut biztosító kötése nem volt, illetve kellő mennyiségben nem állott rendelkezésre és hogy a vámfelémelés terhét kötés szerinti megállapodása értelmében nem háríthatta át vevőire. Az igénybejelentéseket legkésőbb nyolc napon belül kell a központi vámigazgatásnál benyújtani.

Sorozatosa anketén fogják a pénzügyminisztériumban a fényüzési forgalmi adó ügyét tárgyalni. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara még az elmúlt tavasszal széleskörű anketét rendezett, amelynek célja az volt, hogy kivizsgálja a luxusadó hatását az ipari termelésre és a kereskedelmi forgalomra. Az ipari és kereskedelmi szakmák a kamara felhívása alapján a kérdésszöveget beható, szakszerű tájékoztatást nyújtottak, úgy hogy a Kamarának ez ügyben igen értékes anyag áll rendelkezésére. A Budapesti Kamara a napokban előterjesztéssel fordult a pénzügyi kormányhoz, kérve, hogy mint az néhány évvel ezelőtt történt, most is sorozatos szakmabeli tárgyalások tartassanak a pénzügyminisztériumban, tárgyilagosan világítsák meg a fényüzési adó gazdasági hatása módjait, a különböző foglalkozási ágaknak kifejtendő, a könnyítésre vonatkozó indokolt javaslatokat. A pénzügyi kormány a Kamara javaslatát megáéva tette, a tárgyalások rövidesen megindulnak; az eljárás az lesz, hogy a Kamara szakmabeli érdekképviselőkkel és a kijelölendő szakértőkkel több napon át fogja le tárgyalni a pénzügyminisztériumban a fényüzési forgalmi adó egész anyagát. Kívánatos, hogy az ipari és kereskedelmi üzletemberek, akik érdekes, részletes és számszerű értékes adatok birtokában vannak, ezeket az adatokat a Budapesti Kamara titkárságával tudassák, hogy a sorozatos anketén ezek is felhasználhatók legyenek.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és likőröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

A tanviszony perrei a bírósághoz tartoznak. Egy lakatlanoncot elbocsátottak. Az ebből eredő pert a miniszter a bírósághoz, a bíróság a miniszterhez utasította. Végül a hatásköri bíróság kimondotta, hogy a per a bírósághoz tartozik a 9180-1920 M. E. számú rendelet első szakasza értelmében.

Rendeletervezet a tanonclétszám korlátozásáról. A kereskedelemügyi miniszter úr a képesítéshez kötött iparágakban és a gyári üzemekben foglalkoztatható tanoncok legmagasabb létszámát rendeletileg kívánja szabályozni akképpen, hogy aki segédet egyáltalán nem, vagy kettőnél többet rendszerint nem foglalkoztat, legfeljebb 1 tanoncot, ha pedig kettőnél több segédet foglalkoztat, minden rendszerint foglalkoztatott két-két segéd után legfeljebb 1-1 tanoncot alkalmazhat. — E korlátozás alól az iparhatóság az esetben engedélyezhet kivételt, ha szülő egyenes leszármazóját, mostoha, vagy örökbefogadott gyermekét akarja tanoncnak beállítani, vagy a tanonc hibáján kívül a tanviszony lejártá előtt megszűnt, annak továbbfolytatása a tanonc elhelyezése másképpen nem biztosítható. — A rendelet az érvényben levő tanszerződések nem érinti. A rendelet megszövege kihágás, amelynek másodszori elkövetése 5 napig terjedhető elzárás.

Kávéházak alkonya. A Prágai Hírlap írja: Ha minden üzlet megéri a nagy pénztelenséget, legjobban érzik kétségbe kívül azok, amelyek szórakozási célokat szolgálnak. A fővárosban dúló nagy kávéházi krach Pápára is átterjedt és áldozatokat követelt, de aránytalanul többet, mint magában a fővárosban. A három pápai kávéház körül a Központi (Gráf-féle) már vagy egy fél év előtt bezárt, helyiségeit most a Leszámitoló Bank alakította át a maga céljaira. Az Otthon kávéház pedig, mely valamikor tán a legforgalmasabb volt három közül, e hét elején eresztette le vasrudóját, ablakaiban ma már irógép, rádió és hangszóró került a vendégek helyett. A helyzet ura a Hungáriabeli Royal maradt. Hisszük azonban, hogy nem sokáig. Csak megjön talán jobb világ s akkor a ma egyedül uralkodó Royal sem bánja, ha újból versenytársa is akad.

Zwack likörgyár saját gyártmányú Vermouth ürmös esemegebot készít. Ez az áru egészen elsőrangú, magyar áru. Ára szabadon kimérve 1.80 P és 7 del. zárt palackban szintén 1.80 P. Ez a Vermouth esemegebor vasárnap is mérhető.

Budapesti Kávések Áruforgalmi Rt.
VIII., József körút 38. Telefon: J. 392-77

Ajánlunk:

MÁLNASZÖRPÖT,
garantált utóprésmentes succusból 65-67% cukortartalommal kg.-ként 1.80 pengő árban.

50 kg.-nál nagyobb mennyiség átvételénél fenti árból 10 fillér engedményt.

100 kg.-nál nagyobb mennyiség átvételénél fenti árból 20 fillér engedményt nyújtunk kg.-ként.

Az eredeti

SIDOL

fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götz Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 66-26. 68-27

Figyeljünk! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. — Óvakodjunk az utánzásoktól.

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller uccsa 17.
Telefon: J. 310-63, J. 453-71.

Alapított 1824.

Ifj. Grünwald Mór

Budapest, IV., Ferenc József rakp. 6. Tel.: A. 843-39

Szállodai, vendéglői és kávéházi üveg és porcellán

JÉG szállítást vállalja és kifogástalanul teljesíti

ERZSÉBET JÉGGYÁR
RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég

Budapest, VII., Hajtsár út 153.
Telefon: József 396-32.

Fried Zsigmond és Fia

kávéházi és vendéglői berendezők
VII., Király u. 39. Telefon: 428-14.

Billiárdok, kávéházi márvány-, éttermi- és kerti asztalok. Székek. Alpakka-porcellán- és hitelesített üvegáruk és fentiek kölcsönzése. Költségvetés díjtalan.

„MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR”
A HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZET EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBANYÁN.

A legkiválóbb sörkülönlegesség Szent István

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya